

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15Sa/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200109
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5022200109.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako správny súd, v právnej veci žalobcu: K. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., zastúpený zákonným zástupcom: Z. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H., právne zastúpený: JUDr. Ivan Jánošík, advokát, so sídlom E. ul. XX, XXX XX C., proti žalovanému: Základná škola s materskou školou Novot' 315, so sídlom Novot' 315, 029 55 Novot', IČO: 37813129, v konaní o žalobe proti inému zásahu orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Žalobu o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov konania n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na krajský súd elektronicky dňa 03.03.2022 prostredníctvom svojho právneho zástupcu domáhal, aby súd rozhodol tak, že postupom žalovaného vo veci vynucovania prekryvania dýchacích ciest došlo k zásahu orgánu verejnej správy do práv žalobcu, ktoré konanie je svojvoľné a nezákonné. Zároveň navrhol, aby súd inicioval konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky postupom podľa § 125 ods. 1 písm. b) Ústavy SR v súlade s podaným návrhom, ktorý má rozhodnúť tak, že vynucovanie prekryvania horných dýchacích ciest na základe vyhlášok vydávaných Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky je v rozpore s článkom 13 ods. 2 a s článkom 40 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s článkom 2 Dohovoru o ľudských právach a biomedicíne.

2. V podanej žalobe uviedol, že žalovaný konajúci prostredníctvom riaditeľa vyžadoval na začiatku školského roka od zákonných zástupcov žiakov tejto školy predloženie vyhlásenie o bezpríznakosti dieťaťa, ako aj negatívny výsledok antigénového testu na ochorenie COVID-19 a od samotných žiakov zúčastnených na prezenčnom vyučovaní prekryvanie horných dýchacích ciest. Žalobca uvedené povinnosti spočiatku plnil, avšak krátko na to začal mať zdravotné ťažkosti, ako kašeľ, problémy s dýchaním a bolesti hlavy. Odkedy si žalobca horné dýchacie cesty neprekryva, uvedené zdravotné problémy nemá. Dňa 02.11.2021 zákonní zástupcovia žalobcu odoslali žalovanému výzvu, v ktorej žiadali, aby sa žalovaný zdržal protiprávneho konania v podobe vyžadovania plnenia nezákonných povinností od žalobcu, na ktorú výzvu zo strany žalovaného nedostali žiadnu odpoveď. Od toho času zákonní zástupcovia žalobcu nepreukazovali žalovanému ani potvrdenia o bezpríznakosti dieťaťa a v ďalšom upustili aj od testovania žalobu na ochorenie COVID-19. Prostredníctvom internetovej aplikácie EduPage riaditeľ školy opakovane vyzýval rodičov detí (a teda aj zákonných zástupcov žalobcu), aby zasielali výsledky antigénových testov na ochorenie COVID-19, ako aj vyhlásenie o bezpríznakosti dieťaťa triednym učiteľom. Zároveň vyzýval, aby deti (aj žalobca) nosili prekryté horné dýchacie cesty a dodržiavali karanténu. Napriek tomu žalobca naďalej navštevoval školské zariadenie bez prekrytia horných dýchacích ciest. Triedna učiteľka po návrate žiakov na prezenčné vyučovanie vyzývala všetkých rodičov, aby odovzdali tlačivo o bezpríznakosti, ako ja výsledky testovania na COVID-19, ktoré požiadavky zákonní zástupcovia žalobcu odmietli a žalobca naďalej chodil do školy bez rúška.

Dňa 17.02.2022 kontaktoval zákonných zástupcov žalobcu riaditeľ školy s tým, aby prišli vyzdvihnúť zo školy žalobcu a oznámil im, že na nich v škole čaká aj s príslušníkmi policajného zboru. Po príchode zákonných zástupcov do školského zariadenia riaditeľ školy podmienil zotrvanie maloletého na vyučovaní nasadením rúška. Príslušníci policajného zboru sa postavili na stranu žalovaného. Následkom toho museli zákonní zástupcovia odviezť maloletého domov. Matka žalobcu v prítomnosti riaditeľa školy a príslušníka policajného zboru oznámila, že jedna učiteľka maloletého žalobcu vyslovila, že ak nebude mať prekryté horné dýchacie cesty, bude postupovať fyzickým násilím (bitkou) proti žalobcovi. Žalobca v dôsledku uvedených udalostí obával ísť nasledujúci deň do školského zariadenia, zákonní zástupcovia v ten deň zaslali riaditeľovi školy opakovane výzvu na zdržanie sa protiprávneho konania. Od 21.02.2022 žalobca opätovne navštevuje školské zariadenie bez prekrytia horných dýchacích ciest. V tej súvislosti triedna učiteľka žiadala od jeho zákonných zástupcov potvrdenie od lekára, že maloletý nemusí mať prekryté horné dýchacie cesty, v opačnom prípade trvala na tom, aby maloletý túto povinnosť dodržiaval. V rámci svojej právnej argumentácie poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. PL. ÚS 4/2021 - 126, III. ÚS 64/00, I. ÚS 109/03, IV. ÚS 192/2008, PL. ÚS 15/98, IV. ÚS 95/08, PL. ÚS 11/2013, PL. ÚS 113/2011, PL. ÚS 5/2017, PL. ÚS 10/2013, PL. ÚS 17/08, PL. ÚS 8/94, PL. ÚS 16/05, PL. ÚS 72/04, PL. ÚS 22/2020-104, PL. ÚS 8/2021-143), na rozhodnutia ESLP, ako aj na jednotlivé články Ústavy Slovenskej republiky a na Dohovor o ľudských právach a biomedicíne. Zároveň uviedol, že žalobcovi bolo konaním žalovaného bránené zúčastňovať sa povinnej školskej dochádzky z dôvodu, že si odmieta prekryť horné dýchacie cesty. K tomuto stavu dochádzalo v dôsledku toho, že sa žalovaný riadil podzákonnou právnou normou, ktorou nie je možné upravovať základné práva a slobody. Predmetná povinnosť sa pritom v zmysle znenia § 2 ods. 1 vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva č. 3/2022 nevzťahuje na deti v materskej škole, v inom obdobnom zariadení pre deti a v školskom zariadení. Navyše, podľa ustanovení tejto vyhlášky povinnosť použiť respirátor možno nahradiť použitím inej preventívnej ochrannej pomôcky. Z toho vyplýva, že deti v škole a v školskom zariadení nie sú povinné nosiť respirátor, ani inú údajnú preventívnu ochrannú pomôcku podľa § 2 ods. 3 vyhlášky, keďže pojem „možno nahradiť“ neukladá povinnosť, ale iba možnosť nahradiť (nepovinný respirátor) inou preventívnou ochrannou pomôckou (napríklad rúškom). Vzhľadom na to zamestnanci žalovaného vynucujú povinnosť prekrytia si horných dýchacích ciest od detí (a aj žalobcu) svojvoľne, arbitrárne, a teda nezákonne.

S poukazom na uvedenú argumentáciu žalobca navrhol iniciovanie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 Ústavy SR v prípade, ak súd nerozhodne sám v súlade s konštantnou judikatúrou najvyšších súdnych autorít, na ktoré žalobca poukazuje v texte podanej žaloby.

3. Krajský súd v Žiline podľa obsahu podanej žaloby túto posúdil ako správnu žalobu proti inému zásahu orgánu verejnej správy podľa ust. § 252 Správneho súdneho poriadku.

4. Podľa ust. § 252 ods. 1 a 2 Správneho súdneho poriadku, žalobca sa môže žalobou domáhať ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ak takýto zásah alebo jeho následky trvajú alebo ak hrozí jeho opakovanie. Žalobca sa môže žalobou domáhať aj určenia nezákonnosti už skončeného iného zásahu orgánu verejnej správy, ak počas jeho trvania nebolo možné podať žalobu podľa odseku 1 a rozhodnutie správneho súdu je dôležité na náhradu škody alebo inú ochranu práv žalobcu.

5. Podľa ust. § 256 Správneho súdneho poriadku, žaloba musí byť podaná v lehote dvoch mesiacov odo dňa, keď sa osoba dotknutá iným zásahom orgánu verejnej správy o ňom dozvedela, najneskôr do dvoch rokov odo dňa vykonania iného zásahu orgánom verejnej správy.

6. Podľa ust. § 69 ods. 4 Správneho súdneho poriadku, lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

7. Podľa ust. § 69 ods. 6 Správneho súdneho poriadku, lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na správnom súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak podanie urobené elektronickými prostriedkami je doručené mimo pracovného času.

8. Podľa ust. § 98 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

9. Správny súdny poriadok v ust. § 256 rozlišuje lehotu na podanie žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy na subjektívnu a objektívnu. Zatiaľ čo subjektívna lehota začína plynúť od momentu, kedy sa osoba dotknutá iným zásahom orgánu verejnej správy o ňom dozvedela, objektívna lehota plynie od vykonania iného zásahu. Na to, aby bola žaloba podaná včas je potrebné jej podanie súčasne v subjektívnej aj objektívnej lehote. Na rozdiel od všeobecnej správnej žaloby zákon umožňuje, aby súd odpustil zmeškanie lehoty, ak ju účastník konania alebo jeho zástupca zmeškal z ospravedliteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. V takom prípade je potrebné do 15 dní po odpadnutí prekážky podať návrh na odpustenie zmeškania lehoty a spojiť s ním aj podanie žaloby. V opačnom prípade je oneskorené podanie žaloby dôvodom pre jej odmietnutie podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP.

10. Krajský súd sa prvotne zamerl na skúmanie procesných podmienok na konanie v predmetnej veci, medzi ktoré sa radí aj posúdenie včasnosti podania žaloby. Za tým účelom sa oboznámil s jej obsahom a zistil, že sa žalobca domáha ochrany pred iným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý má spočívať vo vyžadovaní plnenia povinností určených na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19, a to preukazovania písomného vyhlásenia o bezpríznakovosti dieťaťa, preukázanie negatívneho výsledku testu určeného na zistenie prítomnosti tohto ochorenia a v povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest počas prítomnosti maloletého žalobcu v školskom zariadení, ktoré povinnosti vyplývali z v tej dobe účinných vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorými sa nariadili opatrenia pri ohrození verejného zdravia k povinnosti prekrytia horných dýchacích ciest. Namietané konanie mal žalovaný podľa tvrdení žalobcu realizovať už v období mesiaca september 2021, kedy žalobca spolu s ostatnými žiakmi navštevujúcimi školské zariadenie nastúpil na vyučovací proces v prezenčnej forme. Žalobca, resp. zákonní zástupcovia konajúci za žalobcu, napriek tomu, že boli opakovane vyzývaní na plnenie uvedených povinností, tieto odmietali a mali za to, že žalovaný koná protiprávne a dopúšťa sa voči žalobcovi iného zásahu do jeho subjektívnych práv. Konkrétne dňa 02.11.2021 odoslali zákonní zástupcovia žalobcu žalovanému prvú výzvu na upustenie od protiprávneho konania v podobe podmieňovania prístupu k prezenčnému vzdelávaniu, a to preukázaním sa negatívnym výsledkom testu na ochorenie COVID-19 žalobcu, ako aj jeho zákonných zástupcov, ďalej predkladaním písomného vyhlásenia o bezpríznakovosti dieťaťa a vyžadovaním prekrytia horných dýchacích ciest žalobcu. Ako dôvod uviedli, že podmieňovanie návštevy školského zariadenia je v rozpore s predpismi SR, európskou právnou úpravou i medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

11. Pre posúdenie včasnosti podania žaloby je dôležité skúmať, kedy sa žalobca dozvedel o namietanom zásahu orgánu verejnej správy. Keďže presný údaj, od ktorého je možné určiť začiatok plynutia lehoty v podanej žalobe absentuje, súd tento moment posúdil z jej obsahu. Zákonní zástupcovia v podanej žalobe tvrdia, že proti konaniu žalovaného vyjadrovali svoj nesúhlas, a to nielen odmietaním plnenia povinností určených na zamedzenie šírenia ochorenia COVID-19, ale aj zasielaním písomných výziev na zdržanie sa protiprávneho konania, pričom prvú výzvu odoslali žalovanému dňa 02. novembra 2021 (č.l. 16 spisu). Na základe toho súd dospel k záveru, že už najneskôr v novembri 2021 museli mať zákonní zástupcovia žalobcu vedomosť o tom, že sa žalovaný dopúšťa tzv. iného zásahu, a teda od tohto obdobia je potrebné posúdiť plynutie lehoty na podanie žaloby podľa § 252 SSP. Podľa § 256 SSP za začiatok plynutia lehoty na podanie žaloby proti inému zásahu orgánu verejnej správy je potrebné považovať deň, kedy žalobca v postavení osoby dotknutej iným zásahom o ňom dozvedel. Súd za tento deň považoval práve deň odoslania výzvy žalovanému na zdržanie sa protiprávneho konania. I keď sa zákonní zástupcovia žalobcu pravdepodobne o zásahu orgánu verejnej správy dozvedeli už skôr, a to v septembri na začiatku školského roka, kedy vyžadované povinnosti žalovaným spočiatku plnili a až následne ich odmietali dodržiavať, pre problematické datovanie tohto momentu súd vychádzal z jednoznačne vymedzeného časového údaju, kedy zákonní zástupcovia preukázateľne vyjadrili svoj nesúhlas s konaním žalovaného, ktoré považovali za nezákonné. Preto od momentu odoslania tejto výzvy, teda odo dňa 02.11.2021, im začala plynúť subjektívna lehota na podanie predmetnej žaloby, ktorá uplynula po dvoch mesiacoch od tohto momentu, a to 02.01.2022. Objektívna lehota pritom trvá do 02.11.2023. V žalobe v odseku 13. bolo uvedené, že dňa „18.02.2022 zaslali zákonní zástupcovia žalobcu opakovane výzvu na zdržanie sa protiprávneho konania žalovanému.“ (č.l. 17 spisu).

12. Žaloba bola elektronicky podaná na súd dňa 03.03.2022, t. j. v zachovanej objektívnej lehote, ale až po uplynutí subjektívnej lehoty, pričom na konštatovanie včasnosti podania žaloby je potrebné, aby boli zachované obe lehoty. V prípade, pokiaľ žalobca podá žalobu po uplynutí jednej z uvedených lehôt, nie je možné dospieť k záveru, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote.

13. S poukazom na vyššie uvedené správny súd zistil, že nie sú splnené procesné podmienky na konanie o predmetnej žalobe, nakoľko bola podaná po zákonom stanovenej lehote a účastník konania nepodal návrh na odpustenie jej zmeškania, následkom čoho žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP ako podanú oneskorene odmietol.

O náhrade trov súdneho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 170 písm. a) SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania z titulu odmietnutia žaloby.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná kasačná sťažnosť v lehote jedného mesiaca odo dňa jeho doručenia. Kasačná sťažnosť sa podáva Krajskému sudu v Žiline. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach alebo konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V kasačnej sťažnosti sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis), uvedie označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa ust. § 440 ods. 1 SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Podľa ust. § 440 ods. 2 SSP dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.